

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 roku poz. 775), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Jedlińsk z dnia 21 września 2023 roku znak: RSG.6825.10.2023

Starosta Radomski orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie

nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Wola Gutowska, gmina Jedlińsk, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki ewidencyjne nr nr:

- 30/1 o powierzchni 0.4061 ha
- 157 o powierzchni 1.3400 ha
- 201 o powierzchni 0.4900 ha
- 399 o powierzchni 0.0300 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 21 września 2023 roku znak: RSG.6825.10.2023, Wójt Gminy Jedlińsk zwrócił się do tutejszego Starostwa, na podstawie art. 1 ust. 1 i 2, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, o uznanie wymienionych w sentencji decyzji nieruchomości za mienie gromadzkie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Mając powyższe na względzie, istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był zatem jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia

25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09).

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy jej wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazana na cele publiczne lub społeczne i stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomość ta należała do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

Zgodnie z orzecnictwem sądów brak dokumentacji poświadczającej stan prawny nieruchomości w okresie poprzedzającym datę 5 lipca 1963 r. nie uniemożliwia uznania tych nieruchomości za mienie gromadzkie. Orzekał tak: Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 kwietnia 2019 r., II SA/Ke 120/19 oraz w wyrokach z dnia 29 marca 2013 r., sygn. II SA/Ke 77/13, i z dnia 12 marca 2015 r., sygn. II SA/Ke 11/15 (w obu sprawach NSA oddalił skargi kasacyjne odpowiednio wyrokami z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. II OSK 1824/13 i z dnia 18 maja 2017 r., sygn. II OSK 2297/15).

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła, przed dniem 5 lipca 1963 roku, mienie gromadzkie - wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków, wyjaśnienia.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/3/115/64 wynika:

Z protokołu ustalenia stanu władania gruntami, sporządzonego w dniu 28 czerwca 1959 roku wynika, iż stan władania gruntami na obszarze wsi Wola Gutowska, gromady Jedlińsk, ustalono na zebraniu zainteresowanych użytkowników i właścicieli gruntów, na podstawie oświadczeń stron zainteresowanych i przedłożonych przez nich dokumentów, w nawiązaniu do planu sporządzonego w roku 1959.

W załączonym do ww. protokołu wykazie alfabetycznym posiadaczy gruntów z 1962 roku, jako podmiot władający gruntem przedmiotowych działek, wpisano P.P.R.N. Wydz. Komunikacji. Dane zawarte ww. dokumencie ujawnione zostały w rejestrze gruntów obrębu Wola Gutowska nr ewid. operatu 6/62, z 1962 roku, pod numerem rejestru 1104, a następnie w rejestrze gruntów założonym w 1979 roku – gdzie jako podmiot władający wpisano Urząd Gminy Jedlińsk.

Objęte przedmiotowym wnioskiem działki, nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego. Widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis, potwierdza ich władanie na zasadach posiadania samoistnego, na rzecz Gminy Jedlińsk.

Wójt Gminy Jedlińsk we wniosku z dnia 21 września 2023 roku znak: RSG.6825.10.2023 wskazał, iż objęte przedmiotowym postępowaniem działki, stanowią drogi. W rejestrze gruntów i budynków wszystkie działki w rubryce oznaczenie użytkowników zostały oznaczone symbolem „dr” – co potwierdza, iż grunt ten ze względu na

faktyczny sposób użytkowania został zaliczony do kategorii dróg. Jako podmiot ewidencyjny w rejestrze gruntów widnieje Gmina Jedlińsk, która władą przedmiotowymi działkami na zasadach posiadania samoistnego.

Jak podaje Wójt Gminy Jedlińsk, z relacji aktualnych bądź byłych mieszkańców miejscowości Wola Gutowska wynika, że działki będące przedmiotem niniejszego wniosku „od kiedy sięgają pamięcią” stanowiły mienie wspólne gromady Wola Gutowska, a użytkowane były jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do ich domostw i pól. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Nawet najstarsi mieszkańcy Woli Gutowskiej nie przypominają sobie czasów kiedy ww. nieruchomości były wykorzystywane w inny sposób. Drogi te do dnia dzisiejszego są traktowane przez mieszkańców wsi jako dobro wspólne. Gmina Jedlińsk władą drogami w interesie publicznym. Na zlecenie i koszt Gminy Jedlińsk systematycznie wykonywane są prace związane z bieżącym utrzymaniem tych dróg, takie jak zachowanie przejezdności, odśnieżanie, przecinka przydrożnej roślinności, oczyszczanie przydrożnych rowów, itp. Aktualnie drogi są utwardzone asfaltem.

Jak podaje Wójt Gminy Jedlińsk, gromada Wola Gutowska została powołana do życia na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku o podziale obszaru gmin wiejskich (Kielecki Dziennik Wojewódzki 1933, Nr 29, poz. 184). W skład gromady Wola Gutowska (Gmina Jedlińsk) wchodziły: wieś Wola Gutowska, kolonia Ług Zamłynie. Gromada Wola Gutowska istniała w niezmienionych granicach do czasu reformy z 1954 roku (zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną).

Drogi składające się z działek będących przedmiotem niniejszego wniosku funkcjonowały jeszcze przed 1954 rokiem, służąc ogółowi mieszkańców powołanej do życia w 1933 roku gromady Wola Gutowska, jako dojazd do pól i domostw. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Do dnia dzisiejszego drogi stanowią ogólnodostępny szlak komunikacyjny. Zadania związane z utrzymaniem drogi w jak najlepszym stanie są realizowane przez Gminę Jedlińsk.

Z załączonych do wniosku z dnia 21 września 2023 roku znak: RSG.6825.10.2023 oświadczeń świadków, zamieszkałych w miejscowości Wola Gutowska od lat 40-tych ubiegłego wieku wynika, iż nieruchomości objęte przedmiotowym wnioskiem, to nieruchomości od wielu lat uznawane jako publiczne, przeznaczone do wspólnego korzystania przez wszystkich mieszkańców wsi Wola Gutowska. Na działkach tych urządzone są drogi dojazdowe do pól i domostw, służące ogółowi mieszkańców w sposób *ogólnodostępny, według ich indywidualnych potrzeb. Działki aktualnie oznaczone w ewidencji gruntów nr: 30/1, 157, 201, 399, obręb Wola Gutowska, stanowiły mienie dawnej gromady Wola Gutowska. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne.*

Odkąd świadkowie pamiętają grunty te służyły mieszkańcom jako drogi i zawsze wykorzystywane były przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Nikt nigdy nie rościł sobie żadnych praw do tego gruntu i nigdy nie zebrano grupy ludzi, która miałaby tym gruntem rozporządzać. Zaspokajał on potrzeby społeczne wszystkich mieszkańców, którzy nie czerpali bezpośrednich pożytków i zysków z tej nieruchomości. To dzięki tym drogom mieszkańcy miejscowości Wola Gutowska mogli dojechać do swoich domostw i pól. Prawo do korzystania z tych gruntów mieli wszyscy mieszkańcy m. Wola Gutowska, *jak również wszyscy mieszkańcy miejscowości sąsiednich i innych, którzy korzystali z drogi jako ogólnodostępnych szlaków komunikacyjnych.*

Materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż działki objęte przedmiotowym wnioskiem, stanowiły mienie wspólne gromady Wola Gutowska, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców. Objęte wnioskiem działki, służąc jako drogi, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 13 listopada 2023 roku poinformowano Wójta Gminy Jedlińsk oraz sołtysa sołectwa Wola Gutowska, o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego, za pośrednictwem Starosty Radomskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jedlińsk
*z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy
na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji
Publicznej gminy*
2. Sołtys sołectwa Wola Gutowska – Pani Monika Kowalczyk
*z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
w sposób zwyczajowo przyjęty*
3. a/a – GKN-III.6821.44.2023
*z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń
Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji
Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej*

